

CILJI IN NALOGE LIKOVNE VZGOJE V VRTCU

LIKOVNI GLOBALNI CILJI

- Razvijanje in **vzpodbujanje otrokovega naravnega nagnenja do likovnega izražanja** in vzbujanje veselja do likovnostvarjalnega igranja;
- Razvijamo in **krepimo otrokovo ustvarjalnost, iznajdljivost in samostojnost**;
- **Seznamamo otroke z likovnim jezikom**, različnimi likovnimi izraznimi načini, likovnimi tehnikami, materiali, orodji, postopki ter jih usposabljammo za njihovo smotrno uporabo. Ob tem razvijamo delovne navade otrok;
- **Razvijamo osnove za vrednotenje likovnih stvaritev**, razvijamo občutljivost za likovne kakovosti ter skrbimo za izgradnjo estetskega čuta pri otrocih;
- **Z estetsko urejenim okoljem vplivamo na skladen razvoj otroka.**

CILJI PO LIKOVNIH PODROČJIH

Likovno področje: RISANJE

2-4 leta:

- razvoj fine motorike rok,
- razvoj ročnih spretnosti z uporabo risal različnih dimenzij in kvalitet,
- risanje črt različnih smeri, dolžin in karakterja (valovite, lomljene, spiralne, krožne, prekinjene...),
- prosto risanje na podlage različnih velikosti, formatov, površin, kvalitet,
- poimenovanje osnovnih materialov in tehnik.

4-5let:

- popolnejše tehnično in izrazno obvladovanje materialov in orodij,
- razvoj izražanja z različnimi črtami in njihovo kombiniranje (različne smeri, intenzivnost),
- bogatenje čuta za jasnost črtnega izraza,
- risanje predmetov iz neposrednega okolja,
- razvoj smisla za prostorsko urejanje na dvodimenzionalni površini (zgoraj-spodaj, spredaj-zadaj,levo-desno),
- risanje različnih oblik (veliko-malo, trdo-mehko),
- iskanje in upodabljanje risarsko zanimivih motivov v okolju (radiator, okna, delovni žerjavi, kovinske konstrukcije...).

5-7 let:

- zahtevnejše risanje z uporabo vseh vrst črt (različne smeri, intenzivnosti, karakterja, debeline),
- risanje zahtevnejših sestavljenih simbolov,
- preciznejše upodabljanje detajlov,
- seznanjanje in izražanje z različnimi svetlo-temnimi odtenki,
- risanje preciznejših oblikovnih in prostorskih odnosov (veliko-malo, visoko-nizko, suho-debelo, okroglo-oglato),
- seznanjanje z izraznimi možnostmi različnih risarskih likovnih tehnik,
- doslednejše poimenovanje materialov, likovnih tehnik, orodij in različnih vrst črt.

Likovno področje:SLIKANJE

2-4 leta:

- gojenje prvih stikov s slikarskimi likovnimi materiali,
- prosto slikanje s prsti,
- navajanje na držo in uporabo čopiča,
- nanašanje različnih barv na različno obarvane površine,
- razvoj občutljivosti za barve,
- poimenovanje osnovnih barv.

4-5 let:

- barvno izražanje različnih čustvenih stanj,
- prosto likovno izražanje s popolnoma samostojno barvno izbiro,
- razvoj občutljivosti za barve,
- navajanje na osnovno mešanje barv,
- poimenovanje večjega števila barv (osnovnih in drugotnih, rjave, bele, črne),
- barvanje večjih površin,
- slikanje na obarvane podlage,
- popolnejše obvladovanje in uporaba materialov in postopkov (namakanje in brisanje čopiča, rezanje, lepljenje...).

5-7 let:

- doslednejše barvanje celotne slikarske ploskve,
- mešanje barvnih tonov,
- svetljenje in temnenje barv,
- gojenje in ohranjanje otrokovih subjektivnih simpatij do določenih barv,
- negovanje in ohranjanje svobodnega otrokovega odnosa do barv,
- slikanje na obarvane podlage,
- poslikave velikih površin,
- svobodno igranje z barvo,
- poimenovanje večine barv, spoznavanje s pojmi svetla – temna barva.

Likovno področje: KIPARSTVO (plastično oblikovanje)

2-4 leta:

- osnovno seznanjanje s kiparskimi materiali (glina, plastelin, testo, pesek, sneg...),
- razvoj motorike z gnetenjem, valjanjem, trganjem, tolčenjem, stiskanjem omenjenih materialov,
- reliefno odtiskovanje v glino, testo, pesek...

4-5 let:

- seznanjanje z uporabo modelirke,
- modeliranje iz celote (glina),
- spoznavanje značilnosti različnih materialov plastičnega oblikovanja,
- ritmično odtiskovanje različnih predmetov v glinasto ploščo (odtiskovanje večjih predmetov ali lastnih teles v snegu).

5-7 let:

- razvijanje občutka za oblike, prostor, celovitost in delno za proporce,
- ukvarjanje s problemi stojnosti plastike (kipa),
- nadaljnje razvijanje sposobnosti uporabe modelirke in modeliranje iz celote,
- uporaba zahtevnejših materialov za plastično oblikovanje (žica, papirnati profili...).

Likovno področje: ODTISKOVANJE (grafika)

Glavni cilji področja: beri na str. 56; Vrlič, 2001

2-4 leta:

- odtiskovanje obarvanih prstov, dlani, stopal ali odtiskovanje v snegu, pesku...,
- prosto odtiskovanje enostavnih pečatnikov (gobice...).

4-5 let:

- enostavno ritmično odtiskovanje pečatnikov iz krompirja, plute...,
- iskanje površin z zanimivo strukturo ter njihovo odtiskovanje s pomočjo tehnike frotaža,
- seznanjanje s pojmom gladko – hrapavo.

5-7 let:

- izdelava pečatnikov iz krompirja,
- zapletenejša ritmična nizanja z odtiskovanjem različnih pečatnikov,
- odkrivanje novih struktur v vsakdanjem okolju s pomočjo tehnike frotaža.

Likovno področje: OBLIKOVANJE PROSTORA

2-4 leta:

- igranje v večjih in manjših zaprtih prostorih (šotori, s prti prekrите mizice...),
- poljubno razporejanje pohištva v igralnici,
- seznanjanje s pojmi na sredini prostora, v kotu, ob strani, daleč-blizu,
- seznanjanje s pojmi notri- zunaj, odprto- zaprto.

4-5 let:

- gradnja enostavnih prostorskih tvorb iz snega (ograda, trdnjava, pot...),
- pregrajevanje zaprtega prostora (igralnice, hodnika) na pol, podolgem ali počez z vrvjo, zavesami, stoli, telesi - živimi verigami),
- izdelava enostavnih maket (ulica, trg) iz večje kartonske embalaže.

5-7 let:

- gradnja zapletenejših prostorskih tvorb iz snega, opeke, kamnov, vejevja itd. (plitki labirint na dvorišču, poti na travniku, igrišču...),
- kreiranje zaprtih in polzaprtih prostorov (iz kartonske embalaže, zaves ali blaga, napetega med drevjem...),
- izdelava maket iz kartonske embalaže,
- priprava odra in scene za lutkovno ali dramsko uprizoritev,
- krasitev igralnice s poseganjem v prostor,
- osnovno seznanjanje otrok z občutki odprtega, polzaprtega in zaprtega prostora, visokega, nizkega, dolgega, ozkega, prostornega...

Likovno področje: LIKOVNO VREDNOTENJE

Več na str. 58; Vrlič, 2001

2-4 leta:

- ogled kvalitetnih ilustracij, narativno (pripovedno) bogatih in otrokom primernih umetniških fotografij,
- obisk likovne razstave vrstnikov v vrtcu.

4-5 let:

- pogovori ob primernih reprodukcijah umetnin,
- različne igre (pantomima, kreiranje melodij, izmišljanje zgodbic...), inspiriranje z ogledi umetniških reprodukcij,
- ogled likovne razstave v galeriji,
- skrb za estetsko urejeno vsakdanje okolje (krašenje, izbira barv sten...),
- ustvarjanje osnovnega kritičnega odnosa do ilustracij.

5-7 let:

- razvoj kritičnosti in samokritičnosti ob ogledu likovnih del,
- pogovori o likovnih kvalitetah igrač, ilustracij, okolja, oblačil, vsakdanjih predmetov,
- ogledi likovnih razstav, skulptur in spomenikov v bližini vrtca,
- seznanjanje z nekaterimi pomembnimi umetniki in njihovimi deli,
- osnovno seznanjanje s pojmi slikarstvo, kiparstvo, arhitektura, risba, motiv, barva, kompozicija,
- permanentno gojenje stika otrok s kvalitetnimi likovnimi deli.

O likovnem jeziku, problemih, nalogah po starostnih obdobjih na str. 59 – 62, Vrlič, 2001.

NAJBOLJ IZVIRNE IZDELKE BOMO PRAV ČISTOVO NAŠLI V VRLIČIH.

NASTALI SO POD OTROŠKIMI ROKAMI.

**PRIMERI DEJAVNOSTI V RAZLIČNIH STAROSTNIH SKUPINAH,
NA VSEH LIKOVNIH PODROČJIH**

1. delna naloga: PAPIR IN KARTON

v skupini 2 - 4 let

likovno področje	C - cilj; D - dejavnost; M – materiali
PLASTIČNO OBLIKOVANJE	C: razvoj motorike z gnetenjem, trganjem in stiskanjem papirja D: iskanje možnosti igre s časopisnim papirjem M: veliko časopisnega papirja
SLIKANJE	C: navajanje na držo in uporabo čopiča D: slikanje na polo časopisnega papirja M: časopisni papir, tempera barve, čopiči, zaščitne halje, polivinil
OSNOVE ODTISKOVANJA	C: odtiskovanje prstkov in dlani D: odtiskovanje prstkov in dlani na revijalni in koledarski papir M: revijalni in koledarski papir, prstne barve, zaščitne halje, polivinil
OBLIKOVANJE PROSTORA	C: igranje v večjih in manjših zaprtih prostorih D: igra z velikimi kartonskimi škatlami M: veliko po velikosti in obliki različnih kartonskih škatel
RISANJE	C: prosto risanje na podlage različnih velikosti in lege D: risanje z voščenkami po velikih kartonskih škatlah M: velike bele kartonske škatle, voščenske različnih debelin
OSNOVE ESTETSKEGA VREDNOTENJA	C: obisk likovne razstave vrstnikov v vrtcu D: obisk razstave izdelkov iz odpadnega materiala - papirja in kartona M: izdelki iz papirja in kartona otrok vseh treh starostnih skupin

1. delna naloga: PAPIR IN KARTON

v skupini 4 - 6 let

likovno področje	C - cilj; D - dejavnost; M - materiali
RISANJE	C: popolnejše tehnično in izrazno obvladovanje materialov D: risanje z voščenkami na odpadni računalniški papir različnih velikosti M: odpadni računalniški papir različnih velikosti, tanjše in debelejšše voščenske
SLIKANJE	C: prosto likovno izražanje s popolnoma samostojno barvno izbiro D: slikanje na navpično podlago - s časopisnim papirjem obloženo steno M: časopisni papir, tempera barve, čopiči, zaščitne halje, polivinil, lepilni trak
PLASTIČNO OBLIKOVANJE	C: spoznavanje značilnosti različnih materialov plastičnega oblikovanja D: priprava papirnate kaše in prosto oblikovanje M: veliko časopisnega papirja, škrobno lepilo, vedro, zaščitne halje, polivinil
OSNOVE ODTISKOVANJA	C: enostavno ritmično odtiskovanje pečatnikov - odpadni papir in karton D: odtiskovanje pečatnikov na podlago iz odpadnega papirja M: »odpadki« iz papirja in kartona, stare papirnate vrečke, darilni papir, tempera barve, zaščitne halje, polivinil
OBLIKOVANJE PROSTORA	C: pregrajevanje zaprtega prostora s kartonskimi škatlami D: iskanje različnih možnosti igre in postavitve škatel M: veliko po velikosti in obliki različnih kartonskih škatel
OSNOVE ESTETSKEGA VREDNOTENJA	C: skrb za estetsko urejeno vsakdanje okolje D: priložnostno navajanje otrok na urejenost igralnice, otroci so sooblikovalci prostora

1. delna naloga: PAPIR IN KARTON
v skupini 6 - 7 let

likovno področje	C - cilj; D - dejavnost; M - materiali
OSNOVE ODTISKOVANJA	C: odkrivanje novih struktur v vsakdanjem okolju s pomočjo tehnike frotaža D: iskanje različnih podlag v igralnici ter barvanje odpadnega papirja - frotaž M: igralnica in vse kar je v njej, odpadni papir, barvniki
RISANJE	C: seznanjanje in izražanje z različnimi svetlo-temnimi odtenki D: risanje z ogljem na odpadni papir različnih velikosti M: odpadni računalniški papir različnih velikosti, oglje, zaščitne halje, polivinil
SLIKANJE	C: svetljenje in temnenje barv D: slikanje s čopiči na velik koledarski papir M: stari koledarji, čopiči, tempera barve, zaščitne halje, polivinil
OBLIKOVANJE PROSTORA	C: izdelava makete iz kartonske embalaže D: otroci iz embalažnih škatlic poskušajo izdelati maketo naselja M: veliko različnih embalažnih škatel, lepilo, škarje
PLASTIČNO OBLIKOVANJE	C: uporaba zahtevnejših materialov za plastično oblikovanje D: oblikovanje živalskega motiva iz papirnate kaše M: časopisni in revijalni papir, škrobno lepilo, čopiči, tempera barve, z.halje, polivinil,
OSNOVE ESTETSKEGA VREDNOTENJA	C: razvoj kritičnosti in samokritičnosti ob ogledu likovnih del D: ogled razstave lastnih izdelkov, izdelkov sovrstnikov in mlajših otrok, pogovor M: izdelki iz papirja in kartona od otrok vseh treh starostnih skupin

2. delna naloga: PLASTIKA
v skupini 2 - 4 let

likovno področje	C - cilj; D - dejavnost; M - materiali
RISANJE	C: risanje črt različnih smeri, dolžin, karakterja D: risanje z alkoholnimi flumastri po polivinilu, ki je prilepljen na tla M: polivinil, plastične vrečke, alkoholni flumastri, zaščitne halje
SLIKANJE	C: navajanje na držo in uporabo čopiča D: slikanje z zidnimi barvami na plastično podlago M: filmi - rentgenski negativi, zidne barve, čopiči, zaščitne halje, polivinil
OBLIKOVANJE PROSTORA	C: seznanjanje s pojmi notri - zunaj D: igra s platenkami in plastičnimi kapsulami M: platenke in kapsule različnih vrst
PLASTIČNO OBLIKOVANJE	C: razvoj motorike z lepljenjem D: lepljenje plastičnih odpadnih materialov v poljubno obliko M: različne plastične embalaže, univerzalno lepilo
OSNOVE ODTISKOVANJA	C: prosto odtiskovanje enostavnih pečatnikov D: odtiskovanje različnih plastičnih predmetov na plastično podlago M: različni plastični »odpadki«, zidne barve, film, zaščitne halje, polivinil
OSNOVE ESTETSKEGA VREDNOTENJA	C: obisk likovne razstave vrstnikov v vrtcu D: obisk razstave izdelkov iz plastike otrok vseh treh starostnih skupin M: vsi izdelki, ki so nastali iz odpadnega materiala - plastike

2. delna naloga: PLASTIKA
v skupini 4 - 6 let

likovno področje	C - cilj; D - dejavnost; M - materiali
RISANJE	C: bogatenje čuta za jasnost črtnega izraza D: risanje z alkoholnimi flumastri po polivinilu, ki je prilepljen na tla M: polivinil, plastične vrečke, alkoholni flumastri, zaščitne halje
SLIKANJE	C: barvno izražanje različnih čustvenih stanj D: slikanje z zidnimi barvami na plastično podlago M: filmi - rentgenski negativi, zidne barve, čopiči, zaščitne halje, polivinil

OSNOVE ODTISKOVANJA	C: seznanjanje s pojmom gladko - hrapavo D: ugotavljanje značilnosti plastičnih površin, tudi s pomočjo nove tehnike - frotaža M: različni plastični »odpadki«, odpadni papir, voščenke
PLASTIČNO OBLIKOVANJE	C: spoznavanje značilnosti različnih materialov plastičnega oblikovanja D: lepljenje plastičnih odpadnih materialov v poljubno obliko M: različne plastične embalaže, univerzalno lepilo
OBLIKOVANJE PROSTORA	C: pregrajevanje zaprtega prostora D: igra s platenkami, lepljenje stene iz platenk M: platenke različnih vrst, univerzalno lepilo
OSNOVE ESTETSKEGA VREDNOTENJA	C: skrb za estetsko urejeno vsakdanje okolje D: priložnostno navajanje otrok na urejenost igralnice, otroci so sooblikovalci prostora

2. delna naloga: **PLASTIKA**

v skupini 6 - 7 let

likovno področje	C - cilj; D - dejavnost; M - materiali
RISANJE	C: zahtevnejše risanje z uporabo vseh vrst črt D: risanje z alkoholnimi flumastri po polivinilu, ki je prilepljen na tla M: polivinil, plastične vrečke, stara pelerina, alkoholni flumastri, zaščitne halje
SLIKANJE	C: slikanje na plastično podlago D: slikanje z zidnimi barvami na plastično podlago M: filmi - rentgenski negativi, zidne barve, čopiči, zaščitne halje, polivinil
OSNOVE ODTISKOVANJA	C: odkrivanje novih struktur v vsakdanjem okolju s pomočjo tehnike – frotaža D: frotaž po različnih odpadnih materialih iz plastike M: različni plastični »odpadki«, odpadni papir, voščenke
PLASTIČNO OBLIKOVANJE	C: uporaba zahtevnejših materialov za plastično oblikovanje D: lepljenje plastičnih odpadnih materialov v poljubno obliko M: različne plastične embalaže, univerzalno lepilo
OBLIKOVANJE PROSTORA	C: kreiranje zaprtih in polzaprtih prostorov D: igra s platenkami, lepljenje stene iz platenk M: platenke različnih vrst, univerzalno lepilo
OSNOVE ESTETSKEGA VREDNOTENJA	C: razvoj kritičnosti in samokritičnosti ob ogledu likovnih del D: ogled razstave lastnih izdelkov, izdelkov sovrstnikov in mlajših otrok, pogovor M: izdelki iz plastike od otrok vseh treh starostnih skupin

LITERATURA IN VIRI:

- KROFLIČ R. idr.. (2001) Otrok v vrtcu. Priročnik h kurikulu za vrtce. Maribor. Založba obzorja.
- VRLIČ T. (2001). Likovno-ustvarjalni razvoj otrok v predšolskem obdobju. Ljubljana. Debora.
- ZEC J. (2000). Uporaba odpadnega papirja, kartona in plastike pri likovni vzgoji v vrtcu. diplomsko delo. Maribor.